

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - مذاکرات مجلس سنا
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخشنامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سؤالات

شماره ۱۶۷۴

۱ شنبه ۲۸ آبان ماه ۱۳۲۹

سال ششم

شماره مسلسل ۸۱

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۸۱

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز دوشنبه ۲۲ آبان ماه ۱۳۲۹
فهرست مطالب :

- ۱) تقدیم پنج فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی
- ۲) طرح فوریت لایحه اجازه پرداخت دو دوازدهم حقوق هزینه کل کشور و تصویب آن
- ۳) معرفی آقای مهندس سمعی بمعاونت وزارت پست و تلگراف بوسیله آقای وزیر پست و تلگراف
- ۴) طرح فوریت لایحه اعتبار دفع ملخ دریائی و تصویب آن
- ۵) طرح فوریت لایحه استخدام ۵ نفر معلم خارجی برای ناشکده های پزشکی شهرستانها
- ۶) تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای وزیر فرهنگ
- ۷) طرح فوریت لایحه ملی نمودن دبیرستانها
- ۸) سؤال آقای سفلی از آقای وزیر دارائی راجع به وام از بانک صادرات و واردات و جواب آن
- ۹) سؤال آقای محمد علی مسعودی از آقای وزیر فرهنگ راجع به میزان کمک سازمان برنامه وزارت فرهنگ
- ۱۰) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و ربع قبل از ظهر برپاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی

رئیس - بطوری که خاطر آقایان مسبوق است این جلسه برای سؤالات است و لایحه ای که دولت دارد اول سؤالات شروع می شود تا اگر عده برای رأی کافی شد لایحه مطرح شود. آقای وزیر دارائی بفرماید

وزیر دارائی - لایحه است راجع بوضع

خدمت افسران ژاندارمری و برای آنها یک لایحه دیگری هم هست راجع باصلاح بودجه ژاندارمری بملاوه لایحه دیگری است راجع بججاج بیت الله الحرام که وقتی کمی فرستد از نظر عدم اطلاع بقدرت ارزی

مبالغی پول همراه داشته (صحیح است) که این پولها را گمراک گرفته است و مبلغش هم در حدود بیست و هشت هزار تومان بیشتر نیست ولی چون استرداد آنها محتاج بیک قانون است اینست که دولت در نظر گرفته است که یک لایحه ای در این خصوص تقدیم بکند (حاذقی). دوفوریت بفرمائید تا این زودتر انجام بگیرد (ملاوه برایشها یک لایحه تقدیم میشود باقید فوریت بمجلس شورای ملی و راجع با اعتباری است که وزارت دارائی تقاضا میکند برای مبارزه با ملخ که مطابق گزارشاتی که اخیراً بوزارت کشاورزی رسیده است خطر ملخ دریائی در جنوب فوق العاده زیاد است چون در بوده وزارت کشاورزی محل لازم برای اینکار بیش بینی نشده است و از حالا باید مقدمات مبارزه با این آفت را فراهم کرد اینست که بقید دو فوریت یک لایحه ای در این خصوص بمجلس شورای ملی تقدیم میشود (صحیح است) و بملاوه چون ما قریب بانقضاست و باید حقوق مستخدمین دولت پرداخت بشود از طرف دیگر فصل زمستانست و دولت باید خریدهای بکند که احتیاج بیک اعتبارات بیشتری دارد لذا لایحه دودوازدهم را باز باقید فوریت تقدیم بمجلس شورای ملی میکنم (شوشتزی - مال ملخ را دو فوریت بفرمائید)

رئیس - تا وقتی که اکثریت حاضر نشود که بتوانیم رأی بگیریم شروع میکنیم بسؤالات تا اکثریت حاصل شود آنوقت رأی میکنیم (بکنفر از نمایندگان - بحث در فوریت کاما نمی نماند)

چون فقط در فوریت باید صحبت بشود و ده دقیقه یا ۱۵ دقیقه بیشتر طول نمی کشد اکثریت حاصل نمیشود و وقتی اعلام رأی شد دیگر نمیشود صحبت کرد

نورالدین اعلمی - شما ساعت ۹ فرمودید جناب آقای رئیس الان ساعت ۱۱ است اگر تشریف نمی آورند ما برویم یک روز هم آقای رئیس این آئین نامه را اجرا کنیم ترا بجا یک روز هم نمی میرد آئین نامه را اجرا کنیم شما را حضرت عباس شما را بجا می آورند اینک می فرماید آقایان که ایستاد و کسبون

می سکتند چسرا آنها را مشمول جریمه قرار ندهیم
رئیس - خوب آن يك صورت دیگری دارد بنده در آن قسمت هم اقدام میکنم
نورالدین امامی - آخر آئین نامه يك تکلیفی برای ما معین کرده آن تکلیف را اجرا بفرمائید.

ملك مدنی - آن لایحه مجلس سنا را راجع به راه سازی که برای مشورت بمجلس سنا فرستاده شده موافقت شده بود مطرح بفرمائید چون موقع ساختمان میکنرد
۲- طرح فوریت لایحه اجازه پرداخت دو دوازدهم حقوق و هزینه کل کشور و تصویب آن

رئیس - مانعی ندارد ولی چون محتاج برای است اجازه بفرمائید اکثریت حاصل بشود الان چهار نفر برای رای کم داریم (صدر زاده - يك دوازدهم را مطرح بفرمائید که بحثش بشود)
مکی - در اصل لایحه يك دوازدهم بنده مرضی دارم

رئیس - اصلش امروز مطرح نشود چون فقط رای فوریت گرفته میشود و برای چاپ میرود (اردلان فوریتش را بنده اجازه میخواهم) فوریت لایحه دوازدهم مطرح است آقای ملك مدنی موافقت؟ (ملك مدنی - موافقت) آقای اردلان مخالفید؟ (اردلان - مخالفم) بفرمائید

اردلان - اجازه بفرمائید بخوانند
رئیس - لایحه دو دوازدهم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

مجلس شورای ملی
چون بودجه سال ۱۳۲۹ کل کشور هنوز به تصویب نرسیده و بایستی موجبات پرداخت حقوق کارمندان و مخارج کشور فراهم گردد تا بتوان حقوق کارمندان و مصارف جاری وزارتخانه ها و ادارات را به موقع خود پرداخت نمود لهذا ماده واحده زیر بایق فوریت پیشنهاد و تصویب آن را استدعا می نمایم:
ماده واحده

بوزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و کمک و مزایای قانونی کارمندان و خدمتگاران و مصارف مستبر و غیر مستبر وزارتخانه ها و ادارات و بنگاههای دولتی و سایر مصارف منظور در بودجه کل کشور را در دو ماهه آبان و آذر ۱۳۲۹ در حدود دو دوازدهم اعتبارات مصوب کمیسیون بودجه موضوع گزارش شماره (۴) مورخه ۳۱ فروردین ۱۳۲۹ و باز عایت مقررات لایحه مزبور و سایر قوانین و مقررات مالی از محل در آمد عمومی سال جاری کشور پرداخت نمایند
اعتبار بودجه مجلس سنا در دو ماهه مزبور به میزان سه میلیون ریال علی الحساب از درآمد عمومی جاری پرداخت و پس از تصویب بودجه آن محسوب و بخرج قطعی منظور خواهد شد و تمهیدات سال قبل که در بودجه های مصوب اعتبار داشته بیاخذ دو دوازدهم از اعتبار انتقالی قابل پرداخت است

نخست وزیر
رئیس - آقای اردلان
اردلان - در ماه گذشته که لایحه يك

دوازدهم مطرح بود بنده همین جا مخالفت خود را برض آقایان نمایندگان رسانیدم و منظور اصلی بنده چه در آرزو چه در امروز اینست که مادر عرض یک دوازدهم بودجه کل کشور را مطرح کنیم (صحیح است) نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی بکراه حال بسیار مناسبی برای اینکار در نظر گرفته گمن گمان میکنم که جناب آقای وزیر دارائی شاید از مدلول این ماده نظامنامه مستحضر نبوده و بنده با اجازه مجلس شورای ملی این ماده را میخوانم مدلول این ماده اینست که اگر بودجه کل کشور جزو دستور مجلس واقع شده هیچ چیز نمی تواند مطرح بشود مگر یک دوازدهم بنا بر این اگر ما بودجه را جزو دستور بگذاریم همین قدر که گفتیم بودجه کل کشور جزو دستور شد بلا فاصله این نظر جناب آقای وزیر دارائی تامین میشود و ما میتوانیم یک دوازدهم را تصویب کنیم و رای بدهیم و دنباله اش هم بودجه را مطرح کنیم حالا من اجازه آقایان این ماده ۱۳۸ را میخوانم

ماده ۱۳۸ - وقتی لایحه بودجه در مجلس مطرح شد جلسات مجلس بلا انقطاع هر روز هفته غیر از جمعه و دوشنبه و ایام تعطیلات رسمی متوالی و روزی حداقل مدت پنج ساعت منعقد میگردد و تا موقعیکه شروع مذاکره پایان نیافته و رای مجلس اخذ نشده است از دستور خارج نمی شود و هیچ لایحه دیگری یا طرح و یا استیضاح نمیتواند مطرح بشود مگر لایحه دوازدهم بودجه در صورت ضرورت بنا بر این ما دیروز یکمده ای از نمایندگان باستناد همین ماده و همچنین يك ماده دیگر که ۱۰ نفر از نمایندگان میتوانند تقاضا کنند که دستور مجلس عوض شود (کشاورز صدر - ۲۰ نفر)

رئیس - اصلاح شد به ۱۰۵ نفر بفرمائید
اردلان - جناب آقای کشاورز صدر در دفعه اول سی نفر بود ولی در آئین نامه تجدید بنده ۱۰۵ نفر است و ما بیست و دوسه نفر امضا کردیم و از مقام ریاست استدعا کردیم که بودجه کل کشور جزو دستور قرار بگیرد بنا بر این اگر مجلس شورای ملی موافقت فرمودند که بودجه کل کشور جزو دستور شود هیچ چیز مطرح نخواهد شد مگر يك دوازدهم و نظر دولت که لا تأمین است برای اینکه وقتی مجلس رای داد که ما وارد مذاکره در بودجه بشویم آنوقت ما هیچ کاری نمیتوانیم بکنیم مگر يك دوازدهم و آنوقت عوض یک دوازدهم دو دوازدهم را رای بدهیم و کار بودجه را هم تمام میکنیم زیرا از اهم وظایف مجلس شورای ملی و نمایندگان مجلس تعیین تکلیف بودجه است ۳ ماه است که بودجه محال کشور را کمیسیون بودجه زحمت کشیده و جزو دستور قرار داده و يك مخارجی هست که مخارج فاسدی و موسمی است که در بودجه منظور شده مثلا لباس مأمورین شهر بانی و زاندار مری است سوخت زمستانی است و اینها دیگر در یک دوازدهم نیست در بودجه نوشته شده مابوس این قدر مبلغ سوخت این قدر و وقتی شما یک دوازدهم حقوق بدهید اینکار ما معوق میباشد چنانچه تاکنون مانده است اینست گمن از آقایان موافقتی که خواهند صحبت بکنند استدعا میکنم بایند را قانع بفرمائید که ما این لایحه تصویب کنیم همین یک دوازدهم را بپردازیم یا بودجه کل کشور جزو دستور بیاید یا نه

این بهتر اینست که بیاید بودجه کل کشور را بگذارید جزو دستور و بلا فاصله ما یک دوازدهم و دو دوازدهم هم رای بدهیم و بعد کار بودجه را میگیریم عرض بنده اینست
رئیس - آقای ملك مدنی
ملك مدنی - بیانات آقای اردلان از نظر اصول صحیح است همین طوریکه ایشان همیشه با منطقی صحبت میکنند حالا هم بیاناتشان صحیح بود و وارد ولی این جواب پرداخت حقوق کارمندان های دولت را نمیده آخر ما این کارمندان دولت ، مخصوصاً آن اکثریتشان که طبقه ضعیف و بیچاره هستند که از بقال و عطار سر کوجه رفته اند فرض کرده اند باید اینک در آخر ما باید این دینش پرداخت کنند ما باید بفکر آنها هم باشیم (صحیح است) آبان روز ۲۲ ماه است ، توجه بفرمائید اگر ما بخواهیم بودجه را جزو دستور بگذاریم خودتان توجه بفرمائید که ما هر قدر با این مقررات آئین نامه جا بد بخواهیم بسرعت عمل کنیم کمتر از ۱۰ روز وقت نمیگیرد (حاذقی - بلا فاصله رای بدهیم) اجازه بفرمائید مگر من بین حرف شام حرف میزنم آقای حاجی حاذقی (حاذقی - بلی آن روز فرمودید) (خنده نمایندگان) آن روز شما خارج از وظیفه تان صحبت کردید و من متذکر تان شدم که از وظیفه تان خارج نشوید بنده هم اگر خارج از وظیفه ام شدم بفرمائید ، بنده هم آن روز متذکر شدم بنا بر این موافقت بفرمائید که فوریت این تصویب بشود و اگر مجلس شورای ملی در جلسات بعدش موافقت کرد که بودجه جزو دستور قرار بگیرد آنوقت هیچ مانعی ندارد که ما این یک دوازدهم را بگذاریم و اجازه اش را بدهیم بدولت که پرداخت بکند و بعد هم بودجه را مطرح کنند و الا هیچ مصلحت نیست که مجلس بپرداخت حقوق کارمندان دولت مخالفت کند (صحیح است) آن هم امروز که نمیتواند و باید ما آبان رای بدهیم يك فوریتش واجب شود و برای جلسه بعد جزو دستور شود بنا بر این مخالفت بنظر بنده هیچ موردی ندارد و مانع نظر آقای اردلان هم نیست که اشکالی داشته باشد و خواهش میکنم موافقت بفرمائید که ما این يك رای را بدهیم که طبع و توزیع بشود و اگر مجلس موافقت کرد بودجه جزو دستور شد همانجا عوض دو دوازدهم يك دوازدهم رای بدهیم و دولت هم پرداخت میکند اما اگر نشد ، مثل این جاسات اخیر که مانده ، ما نباید کارمند دولت را سر گردان بکنیم برای اینکه در مجلس توافق نیست که بودجه جزو دستور باشد

رئیس - رای گرفته میشود بفرمائید
۳ - معرفی آقای مهندس سمعی بمعاونت وزارت پست و تلگراف بوسیله آقای وزیر پست و تلگراف
رئیس - آقای وزیر پست و تلگراف فرمایشی دارید؟ بفرمائید
وزیر پست و تلگراف - بحضور آقایان نمایندگان محترم آقای مهندس سمعی را بمعاونت وزارت پست و تلگراف معرفی میکنم (مبارک است)

۴ - طرح فوریت لایحه اعتبار دفعه ۵ - طرح در پانی و تصویب آن
رئیس - فوریت لایحه مبارزه با مباح

مطرح است که قرائت میشود
(شرح زیر قرائت شد)
مجلس شورای ملی
بطوریکه خاطر نمایندگان محترم استحضار دارد هجوم ملخ دریائی آفت مهبی برای مراتع و مزارع کشور میباشد و ایجاب مینماید که سریعاً وسائل مبارزه با آفت مذکور فراهم گردد و الا جلوگیری از آن میسر نبوده و خسارات وارده بسیار و گران تمام خواهد شد و از طرفی چون اعتبار دفع آفات منظوره در بودجه وزارت کشاورزی بقدری است که حتی وزارت نامبرده بزرحت میتواند با استفاده از آن برای دفع آفات جزئی و معمولی توفیق حاصل نماید لذا ماده واحده زیر بایق فوریت پیشنهاد و تقاضای تصویب آنرا دارد
ماده واحده - برای تهیه وسائل مقدماتی و مبارزه با ملخ دریائی مبلغ ۴۰ میلیون ریال اعتبار تصویب و بوزارت دارائی اجازه داده میشود اعتبار مزبور را از محل درآمد عمومی سال ۱۳۲۹ کشور بتدریجی که مورد تصویب پیدا میکند بر طبق درخواست وزارت کشاورزی در اختیار وزارت نامبرده بگذارند
تیسره - هر مبلغ از اعتبار مزبور در سال آینده مورد مصرف پیدا کند از درآمد عمومی سال مزبور قابل تمهید و پرداخت خواهد بود
وزیر دارائی - وزیر کشاورزی - نخست وزیر
رئیس - فوریت لایحه مطرح است آقای مکی
مکی - بنده قبل از اینکه راجع بفرورت لایحه دفع ملخ وارد در استبدال خود شده باشم از مجلس شورای ملی استدعا میکنم يك دقیقه به عرایض بنده توجه بکنند چون دولت حضور دارد و این مسئله ای را که بنده برض مجلس شورای ملی میرسانم مورد کمال علاقه مجلس شورای ملی است و باعث تأسف است که چرا این اتفاق افتاده است اینست که مطرح میکنم
امروز دو نفر از کارمندان شرکت نفت که شبیه اسکلت بودند بن مراجع کردند که شرکت نفت در آبادان اعلان کرد که افراد برای هر مرتبه خونی که بفرورشد صد تومان جایزه میگردد کسی حاضر شد بعد شرکت گفت چون افراد مریض هستند خون اینها را نباید آزمایش کرد چون یک دسته زیاد بود از کارگرها را آزمایش میکنند برای اینکه کام خون اینها را ببینند چی بوده بعداً همه ای از کارمندان شرکت نفت و کارگران بیچاره را برده اند خونشان را گرفته اند که بلندن بفرستند و دو نفر از اینها که الان در مجلس حاضر هستند مثل اسکلت آمده اندو اینها هم نام هائی است که نوشته اند در مرتبه آب نخاع از آنها گرفته اندو ۱۰ مرتبه هم از آنها هر مرتبه مقدار زیادی از شریان آنها خون گرفته اندو اینها اسکلت شده اند مریض شده اند و در مریضخانه خوابیده اند بعداً هم بخدمتشان خانه داده اند و الان هم در صحن مجلس آمده اند این را خواستم با اطلاع دولت رسانم که جلوی این جنایات و فجایع شرکت نفت را در آبادان بگیرد و خون افراد ایرانی را اینطور رایگان بهتر بدهد شرکت نفت اینها را خونشان را گرفته است و این دو نفر هم حاضر در صحن مجلس اگر دروغ میگویند باید تعقیب بشوند و اگر مهادت

میگویند شرکت نفت باید تعقیب شود و این بایستی سازمان ملل متفق مراجعه شود بگویند شرکت نفت با ایرانها اینطور معافه میکنند (کشاورز صدر - سازمان ملل متفق هم زوروش بشرکت نفت نمیرسد) (حاذقی زاده - این حرفها چیست آقا)
رئیس - راجع بموضوع فوریت بفرمائید
مکی - اما موضوع فوریت ما اینست که بعضی مواقع برای بعضی لوازم يك فوریت هائی قائل هستیم که بقرینه بنده این فوریتها اینطوریکه در متن لایحه فوریتش را متذکر شده اند ایجاب نمیکند
وزارت کشاورزی مبیایستی در این قبیل مواقع برای بیش بینی از این قبیل حوادث نظیر هجوم ملخ یا دفع سن یا تولید امراض حیوانی بیش بینی هائی در اول سال در بودجه اش کرده باشد که اگر خدای نخواسته کار میری شد ، آفات نباتی پیدا شد ، ملخ دریائی پیدا شد ، سن پیدا شد بتواند از آن اعتبارات بیش بینی شده خودش فوراً برود شروع بکند و جلوگیری کند خیلی از کارها فوریت دارد ولی بنده تصور میکنم فوری تر از رسیدگی بحال این کارمندان بدبختی که توی مریضخانه دارند جان خودشان را برای افراد انگلیسی هدر میدهند هیچ چیز نیست بنده مطمئن هستم که اگر يك هیئت دولت دلسوزی بود فوراً تشکیل جلسه میداد و میرفت بحال این کارمندان رسیدگی میکرد فوراً لایحه می آورد بمجلس که دیگر فجایع شرکت نفت قابل تحمل نیست و فوراً این امتیاز لغو شده اعلام میشود پس کارهای فوری چیز دیگری است با این ترتیب بنده تصور میکنم که این لایحه را دولت بدون فوریت بمجلس تقدیم بکند و در مجلس هم فوری کمیسیون بودجه رسیدگی بکند و اگر واقعا موردی را که دولت تشخیص میدهد فوریت دارد فوریتش را کمیسیون تشخیص داد بیاورند آنوقت ما رای خواهیم داد بیشتر از این هم وقت آقایان را تضییع نمیکند
رئیس - آقای رفیع (رفیع - مخالفم)
آقای شوشتری موافقت؟ (شوشتری - موافقت)
بفرمائید
شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم ؛ عیب ما اینست ؛ اغلب در ایرانها اینطور است که روزی بشود شب برای ناچار ظهر مان فکر نمیکنیم ، نزدیک ظهر کمی شود با هم صحبت میکنیم بیخودیم ، همینطور در همه امور ؛ موضوع این فرمایشات آقای مکی بجای خودش صحیح است اما سوانح غیر مترقبه و چیز هائی که آتی پیش می آید این را نمیتوان حتما جرمی تشخیص داد برای بیش بینی کنندگان و یا اشخاص دیگر که هیچوجه نمیتوانند داعیه این را داشته باشند که از غیب خبر میدهند موضوع ملخ است و موضوع زلزله است موضوع هزار چیز است که غیر مترقبه پیش می آید فعلا اطلاع دارند در سواحل بحر عمان یا در خارج ایران ملخ دریائی مهاجمه ای بجنوب ایران میکنند و این را تشخیص کردند اطلاع دارند در جاهائی که آمده است مشغول تخم ریزی است اگر بزرعت این فکر نشود لایحه بایق فوریت نباید و نگذاریم باین حرفها که چیزهای دیگر مقدم است بازمخ می آید تخمها را میبرد مثل یا رسال باید صد هزار صدو پنجاه هزار تن تخم را خارج از انانادا بخریم برای مملکت بیاورند و بعد از ده ایای مملکت بیچارگان در جنوب

ایران که در بدبختی و بیچارگی و فقر و پریشانی گرفتارند از بین بروند بنا بر این عقیده بنده این است که جناب آقای مکی و عومو نمایندگان محترم موافقت بفرمائید اقدامات اساسی و صحیحی که دولت میکند با فوراً رای بدهیم که بروند مشغول عمل بشوند که خدای ناخواسته بعد برای ما ندامت و پشیمانی حاصل نشود
رئیس - آقای وزیر کشاورزی
وزیر کشاورزی - بیش آمدن مملکت میشود که بهیچوجه قابل بیش بینی نیست مثل سبیل مثل سرمازدگی يك آفاتی که اصولا از آفات هادی نیست مثلا ما معمولاً میدانیم که در دشت مغان در آنجا ما هر اکتی هست با این که يك ملخ های بومی هست که ما موظف مبارزه هستیم و در حدود اعتباراتی که در بودجه داریم با این آفات مبارزه می کنیم با نهایت تأسف بودجه هادی وزارت کشاورزی هم برای این که با کلبه آفات حیوانی و نباتی مبارزه بکنند کافی نیست و ما هر موقعی که بودجه را تنظیم می کنیم بیش بینی می کنیم ولی البته مخارجی را که وزارت کشاورزی می تواند بکند و بودجه ای که به وزارت کشاورزی داده میشود تابع درآمد مملکت است اگر در آمد مملکت زیاد بود که بوزارت کشاورزی اعتباری میدهند که تمام این کارها را بکنند و اگر نبود يك قسمت این کارها را نمیتواند بکنند مثلا در حدود چهار میلیون گاو و گوسفند که ما داریم ما اگر کار صحیح قرار بشود بکنیم ما باید تمام آنها را واکنس بزنیم شاربین هست آبله هست تب برفکی هست اینها را تمام را ما باید مبارزه بکنیم ولی مملکت بودجه و اعتباری که تمام این کارها بشود ما نمیدهد اینها از قلمی که بیش بینی میشد سال گذشته بنده همان موقع در هیئت دولت وقت هم این موضوع را تذکر دادم و اعتباری در بودجه سال گذشته باختیار وزارت کشاورزی گذاشته نشد خوشبختانه سال گذشته هم ملخی که بسواحل جنوب آمد کم بود ولی امسال ملخ آمده و البته اگر با این ملخ مبارزه نشود يك خطر بزرگی برای خواروبار مملکت خواهد بود این هیچ قابل بیش بینی هم نبوده است جزء کارهای هادی نیست ملخ دریائی هر چند سال يك مرتبه میاید آبان دلار در تمام سواحل جنوب آمده و چون ملخ در حال پرواز است قابل مبارزه نیست این ملخها تخم خواهند ریخت ما مأمورین دیده بان و نقشه برداری داریم جاهائیکه اینها تخم میریزند که ملخ بیرون میاید اینها را اطلاع پیدا میکنیم و از حالا بایستی پنجوشش هزار تن آرد و سبوس بپراکن حمل کنیم و بخریم و وسایل حمل و نقل داشته باشیم اینها را باید مبارزه بکنیم و تا چند ماه هم طول خواهد کشید منظور این است که خطر خیلی مهمی است و بنده خیلی متشکر میشوم که آقایان تصویب بفرمائید
رئیس - رای گرفته میشود بفرورت لایحه ملخ آفابانیکه موافقت قیام فرمائید (عده زیادی بر خاستند) تصویب شد برای چاپ فرستاده میشود
۵ - طرح فوریت لایحه استخدام ۱۵ نفر معلم خارجی برای دانشکده های پزشکی شهرستانها و تصویب آن
رئیس - فوریت لایحه استخدام معلمین مطرح است

وزیر دارائی - يك لایحه دیگر هم هست با يك فوریت .
رئیس - آهوم مطرح میشود حالا لایحه فرهنگ قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)

مجلس شورای ملی
بطوریکه استحضار دارند در سال گذشته به موجب قانون تأسیس دانشگاه در شهرستانها مصوب مجلس شورای ملی دانشگاه پزشکی در مشهد و شیراز تأسیس گردید در سال جاری نیز دانشگاه پزشکی در اصفهان تأسیس شد ولی متأسفانه در ضمن عمل وزارت فرهنگ از لحاظ معین واجد شرایط برای دانشگاه های مزبور در مضیقه شدید قرار گرفت بطوریکه در سال جاری باین وضع تأسیس کلاسهای درم دانشگاههای شیراز و مشهد متعسر است و از طرفی چون برای تحکیم بنیان دانشگاههای نویناد احتیاج شدید بمعلمین عالی مقام میباشد لذا با تجربههایی که از استخدام پنج نفر استاد خارجی برای تدریس در دانشگاه تبریز دارد طبق قسمت اخیر تبصره ۱ قانون تأسیس دانشگاه در شهرستانها وزارت فرهنگ در نظر گرفت برای تدریس در دانشگاه های شیراز و مشهد و اصفهان ۱۵ نفر معلم خارجی استخدام نماید بنسب باین طرح قانونی آن را ذیل يك ماده و سه تبصره تقدیم و باقید يك فوریت تقاضای تصویب آنرا دارد .

ماده واحد . - وزارت فرهنگ اجازه داده میشود برای تدریس در دانشگاه های پزشکی شهرستانهای مشهد ، شیراز ، اصفهان ۱۵ نفر استاد متخصص که صلاحیت آن از هر حیث معجز باشد از خارج برای مدت سه سال استخدام نماید .

تبصره ۱ - حداکثر حقوق هر يك از معلمین مزبور نباید از سی هزار ریال که نصف آن بارز قابل پرداخت است تجاوز نماید .

تبصره ۲ - وزارت فرهنگ مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مزبور را بر طبق قانون استخدام اتباع خارجه مصوب ۳ عرتب ۱۳۰۱ و سایر قوانین مربوطه تعیین و قرار داد آنان را امضاء نماید .

تبصره ۳ - هزینه سفر معلمین و خانواده آنان از محل صرفه جوئی ششماه اول سال جاری حقوق آنان قابل پرداخت خواهد بود .

این قانون از تاریخ تصویب قابل اجراء است .
نخست وزیر - وزیر دارائی - وزیر فرهنگ .

رئیس - آقای نورالدین امامی
نورالدین امامی - موافقم
رئیس - آقای کشاورز صدر
کشاورز صدر - مخالفم
رئیس - بفرمائید
کشاورز صدر - بنده اگر با فوریت این لایحه مخالف نه از جهت این است که ضرورت ندارد که اینکار انجام شود ولی بایستی کار همیشه متعادل و به نسبت باشد ما با جناب آقای وزیر فرهنگ صحبت کردیم در تمام غرب که شاید بیش از سه ماهون نفر جمعیت داشته باشند جناب آقای نخست وزیر هم اطلاع دارند و منکر تأسیس دانشگاه کشاورزی و طب شدنی آقایان من علت مخالفم این بود که خواستم استدعا کنم که

جناب آقای وزیر فرهنگ جناب آقای نخست وزیر هم تشریف دارند با موافقتی که قبلاً نمودم موضوع دانشگاه طب و کشاورزی غرب راهم که مرکزش از همه جا مناسبتر ظاهراً بنظر میاید همدان یا کرمانشاه باشد این را هم موافقت بکنند که فردا لازم نباشد کلا لایحه دیگری بیاید برای اینکار و الا صد درصد برای اینکار هم موافقت جناب آقای صدر زاده بنده هم موافقم و تقاضا میکنم که این موضوع کشاورزی و پزشکی غرب راهم در اینجا بکنجاند آتوقت بنده و همه رفقایان رای میدهم اگر غیر از این باشد آتوقت شاید آقایان بگویند که حق بود اینکار میشد و اگر اینکار بشود شاید اکثر آقایان رای بدهند و بنده هم مخالفتم را پس میکنم

محمد علی مسعودی - پیشنهاد بفرمائید
کشاورز صدر - موضوع پیشنهاد نیست خودشان باید بکنجاند

رئیس - آقای نورالدین امامی
نورالدین امامی - عرض کنم بزرگترین قدمی که در مملکت برداشته میشود تشکیل دانشگاه های پزشکی است باین بداشتن پزشک در مملکت که ماشب روز و وزارت بهداشتی فشار میاوریم یکی از قدمهای بزرگ دولت همین است و آقای کشاورز صدر هم فرمودند که ایشان نظرشان تشکیل دانشگاه پزشکی در قسمت دیگر است و الا مخالفتمی با این لایحه ندارند و بلا و آتمن این آقایان اطباء بایران در این محل های خارج از مرکز معیست و خدمات بزرگ و قدمهای بزرگی بر میدارند همینطور که دانشگاه پزشکی تبریز از وجود این چند نفر خارجی هم استفاده کرده و در بعضی از شهرها مثل شهر تبریز تعداداً شهر تبریز هم در قسمت پزشکی اش خیلی خوب است بر خلاف سایر نقاط آذربایجان ولی در سایر قسمت های دیگر مثل اصفهان و شیراز تصور نمیکند که پزشکی اینقدر تکمیل باشد این است که استدعا میکنم آقایان امروز برای مرتبه اول دیگر اکثریت و اقلیتی نباشد با قدمهای بزرگ برای این خدمت فرهنگی بزرگ رای بدهیم برای سالها بند هم انشاء الله در شهرهای درجه سوم و چهارم هم دانشگاه پزشکی تشکیل بشود که ده یا نوزده سال بعد از این مالز قسمت طبیب راحت باشیم و آسوده

رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ - بنده تصور میکنم که احتیاج مملکت به دانشگاه پزشکی و طب مورد اشکال هیچ کس نباشد منتها بعضی از آقایان نظرشان اینست که در قسمت دیگری هم دانشگاه تأسیس شود برای تأسیس دانشگاه پزشکی يك وسایل و لایزال اتوار و اینها لازم است آهوم مورد تصدیق خود آقای کشاورز صدر هست البته برای غرب هم وزارت فرهنگ با کمال میل حاضر است که برای تأسیس دانشگاه اقدام بکنند بیک شرط که بر روز هم خدمت جناب آقای نخست وزیر عرض میکنم که اولاً از نمایندگان محترم غریب تقاضا بشود که ابتدا وسایلیش جایش و معاش را تعیین بفرمایند و مقدمات اینکار تا اول سال فراهم شود البته در اول سال ما با کمال میل حاضریم کاری میکنیم اما از نظر مدرسه کشاورزی دانشسرای کشاورزی ...

قبادیان - راجع به دانشگاه سه سال است قول داده اند .

وزیر فرهنگ - راجع بدانستکه کشاورز هم بنده تصور میکنم نظر محترمشان مقصود دانشسرای کشاورزی است برای اینکه دانشگاه کشاورزی فقط یکی در تهران است و تأسیساتی که ما امسال کردیم در برنامه وزارت فرهنگ عرض کنم از نظر برنامه فرهنگ هم ما بایستی که دانشسرای کشاورزی را تهیه بکنیم منتهی در امسال چون مجله بود در جاهاییکه ما محل داشتیم پنج تا تأسیس کردیم برای سالهای آتی هم از جناب آقای کشاورز صدر استدعا میکنم که وسایلی را فراهم بفرمائید انشاء الله با کمال میل سال آتی وزارت فرهنگ تأسیس خواهد کرد عرض کردم سال آتی جزو برنامه ما است راجع بدانستکه پزشکی هم همانطور که خدمت جناب آقای نخست وزیر عرض کردم معاش را معین بفرمائید جایش را الا ائیل این مقدماتش فراهم بشود سال آتی اقدام میشود راجع به این قانون هم بنده تصور نمیکنم که هیچکدام از آقایان مخالف باشند برای اینکه اولاً بودجه اینکار تصویب شده که بیستون بودجه بودجه را تصویب کرده و شرحی هم نوشته ایم و اشخاصی هم در نظر گرفته شده است منتهی برای استخدامشان قانون لازم دارد استدعا میکنم که این قانون را مقدم بکنند که دانشگاه ها و دبیرستانها بدون معلم مانده است .

۶ - تقدیم سه فقره لایحه بوسیله آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - ضمناً هم استفاده میکنم سه لایحه دیگر هم دنبال این پنج لایحه ایکه تقدیم کردم با قید يك فوریت تقدیم مجلس میشود یکی راجع بوقته های آموزشی است یکی

رئیس - لطف کنید بعد قرائت میشود .
کشاورز صدر - من پس گرفتهم مخالفتم را
رئیس - رای گرفته میشود بقوریت لایحه آقایانیکه موافقت قیام فرمائید (عده زیادی برخاستند) تصویب شد .

۷ - فوریت لایحه ملی نمودن دبیرستانها
رئیس - فوریت لایحه دیگر وزارت فرهنگ مطرح است . قرائت میشود .
(شرح ذیل خوانده شد)

مجلس شورای ملی - چون در اثر تصویب قانون تعلیمات اجباری و اختصاص بقیه سه ساله از بودجه کل کشور بوسیله تعلیمات ابتدائی در کلیه نقاط کشور مدارس ابتدائی تأسیس و متدرجاً کلاسهای آنها را تکمیل مینمایند و علاوه بر این هر ساله بعلت افزایش یافتن فارغ التحصیلان ابتدائی از اکثر نقاط کشور تقاضای تأسیس دبیرستان میشود و برای وزارت فرهنگ تهیه دبیر و لایزال اتوار و نقشه و قیام و سایر وسایلی تحصیل و ساختمان لازم متناسب افزایشی که در بودجه سه ساله منظور میگردد به هیچوجه مقدور نیست بنابر این توسعه تعلیمات متوسطه چنانکه شایسته است امکان پذیر نخواهد بود از طرف دیگر با تجربیاتی که در سنوات اخیر وزارت فرهنگ حاصل نموده اطمینان دارد هر گاه کایه مدارس متوسطه متدرجاً بصورت ملی در آید تا بیحیط و با بزرگی بدست آورده از صرفه جوئی ما بیکدر بودجه حاصل میشود توسط توسعه تعلیمات اجباری کمک شایانی خواهد نمود بنا بر این عده واحده ذیل را پیشنهاد و با قید فوریت تقاضای تصویب آنرا دارد ماده واحد و وزارت فرهنگ میتواند هر يك از

دبیرستانهای پایتخت و شهرستانها را که صلاح بدانند بطور مؤسسه ملی مانند دبیرستان البرز بتدریج ارازه نموده و باین مؤسسات مساعدت مالی نماید این قانون از تاریخ تصویب قابل اجراء است .
وزیر فرهنگ - وزیر دارائی - نخست وزیر

رئیس - آقای رضوی موافقت ؟
رضوی - بلی .
رئیس - آقای ملک مدنی .

محمد علی مسعودی - این بهترین لایحه دولت است .

ملک مدنی - بنده میخواستم يك تذکری بجناب آقای وزیر فرهنگ در این موضوع داده باشم مخالف نبودم ولی قصدم این بود عرض کنم که این اقدامی را که جنابعالی شروع کرده اید اقدام مغزبی است ولی يك دقت و توجهی هم باید بشود که به تدریج این دستگاه فرهنگی ما بیک دستگاهی باشد که مطابق مصالح و منافع مملکت و مطابق رسومی که در کشور ما در قانون اساسی ما پیش بینی شده است این مراعات ها باید بشود گرچه خود جنابعالی اتفاقاً توجه دارید باین مطالب و از روزیکه وزیر فرهنگ شدید همه متوجه هستند که وظایفشان را بخوبی انجام داده اید (صحیح است) و مورد قبول همه هم هستید (صحیح است) حقیقتاً هم این است بجهت این که انتظار همه این است که مثل جنابعالی وقتی که وزیر فرهنگ میشوید باین سوابق و تحصیلاتی و عهه جدیدی که عرض میکنم در شما هست اگر ما کار فرهنگیان جناب آقای دکتر جزایری درست شد همه کارمان درست است آقا مثل همه جای دنیا ولی اگر خدای نکرده دستگاه فرهنگی ما بیک دستگاهی شد که يك قدری معترف شد آتوقت بمشکلات بزرگی مملکت مواجه میشود بنده میخواهم بیشتر از این عرض بکنم زیرا میدانم خود جنابعالی توجه باین مسائل دارید اینکاری که میخواهید بکنید که دبیرستانها بطور آزاد اداره بشود و يك کمکمی بکنند به تعلیمات ابتدائی باید نظارت و کنترل خودمان درش باشد که تدریجاً اینها يك قانون اساسی نشود ما میخواهیم که شاگرد های مدارسمان و دانشجویانمان آموزشگارانمان مردمی باشند که بوطن و کشور و دینشان علاقه داشته باشند (صحیح است) ما میخواهیم يك همچو فرهنگی داشته باشیم و امیدواریم در سایه دقت و توجهات جنابعالی این منظور ما تأمین بشود .

شوشتری - ایمان و عفت
رئیس - آقای رضوی

رضوی - یکی از قدمهای خوبیکه وزارت فرهنگ میخواهد بردارد و اقدام کند همین موضوع تعلیمات است که در این طرح پیشنهادی ذکر شده و بنا هست باینکه بعضی از دبیرستانها را هم طوری قرار بدهند که بتواند شبانه روزی بشوند و شاگردها بتوانند از احوال دوری بیایند و اشکالاتشان مرتفع شده باشد البته اگر از عرض شده که استعداد مردمان که هستانی و انواع اطراف دهات این مملکت بسیار زیاد است و غالباً بوسیله معاششان وسیله آنهاست تعداد ایشان ضایع میشود و در نتیجه فقط میتوانند يك دهقان خوب باشند آهوم در جاهاییکه وسایله داشته باشند اما اگر باشد وسیله در اختیارشان گذارد شود آتوقت افرادی که میتوانند پرورش پیدا بکنند

و استعدادشان بمرض ظهور گذاشته شود و رجالی برای کشور بشوند بیشتر اهمیت دارد البته همین موضوع را باین زود بها فکر نمیکند وزارت فرهنگ بتواند در همه جا شروع بکند و اقدام بکند ولی بطور کلی در مراکزی که نسبت بسیار شهرستانها نسبت به شهرهای کوچک جنبه مرکزیت داشته باشند این عمل بسیار ضروری است زیرا ما در تقاضای کدبستان داریم طبعاً شاگردها میبایند بيك مراکز و شهر های نزدیک و در آنجا تعلیمات دبیرستانیشان را انجام میدهند و الان بوسیله اینکه جانیت و مکان نیست منزل ندارند و وسیله ندارند باینی آید یا اگر میبایند یا منتهای بدبختی و بیچارگی میکنند که غالباً یا بیمار میشوند یا ناراحت میشوند یا بی وسیله مجبور میشوند که نیمه راه کارشان را ول بکنند و بروند و این بهترین راهی است که اگر ما را میخواهند امیدوار کنند وسیله فرهنگی آنها را فراهم کنند و اما بسیار توجه خوبی و تذکر خوبی دادند جناب آقای ملک و آن این است که تنهائید دبستانهای شبانه روزی این است که حالا در يك دبیرستان و دبستان و حتی دانشگاه روزانه البته بمناسبت اینکه يك ساعاتی از روز بیشتر شاگردها در آنجا نیستند اگر بنا شد که تلقین هائی يك تشویق هائی يك تبلیغاتی در آنجا انجام بگیرد که منافات باین ولایت و امثال اینها باشد البته اینها خطر دارد زحمت دارد اما آنقدر که در يك محیط شبانه روزی اینکار شروع شود متأسفانه در دانشسراها و در مدارسی که تا اکنون شبانه روزی بوده البته وزارت فرهنگ در سابق ایام توجه کافی باین موضوع نداشت و مکرر شکایاتی در این خصوص از حیث تربیت اخلاقی و بخصوص دینی مدیران و اینها میآمدند و میکردند که غالباً مورد ابتلاء واقع میشد و در خود شیراز بنده خودم مکرر شاهد بودم و این مطلب را بيك شکلی توانستیم جرح و تعدیل کنیم بنده معتقدم که وزارت فرهنگ اگر میخواهد این اقدام را بکند همچنانیکه نسبت بؤسسانی که فعلاً موجود است بایستی يك دقت بیشتری بشود در نظر داشته باشند که این مدیران و سرپرست های شبانه روزی از اشخاصی باشند که طرف اطمینان کامل از حیث اخلاق و دین و کشور پرستی باشند نسبت باین مدارس و این دبیرستانها که بعداً میخواهید اقدام بکنید بدون شك و بطور قطع يك شرایط دینی و اخلاقی گذاشته بشود که اساساً هر کس نتواند وارد بشود زیرا اگر نباشد با تعقیباتی که شده است و توجهاتی که برده است واقفاً در مدارسمان کاری نکنیم که شاگردها از حیث اخلاق و دین بخصوص دین اینها بيك تربیت خوبی پیدا بکنند محیط های خارج آنها را ممکن است بيك وضعیت خیلی بد و آشفته ای در برابر از این جهت بنده هم میخواستم توجه وزارت فرهنگ را جلب کنم که افرادی که سرپرست و مدیر این دبستانها هستند باید ضمناً از بزرگترین اشخاص متدین و بهمن دوست و با اخلاق باشند (خوشتری - و معلم) البته معلمینشان هم همینطور .

رئیس - آقای وزیر فرهنگ بفرمائید .

وزیر فرهنگ - بدون تعارف بنده از اینجندانی که آقایان محترم مدعیان فوق العاده متشکرم برای اینکه همین تذکرات است که بنده را از نظر عمل و برنامه ای که در وزارت فرهنگ دارم تقویت

میکند و اجازه میدهد که بهتر و بیشتر و سریعتر برنامه را همی بکنم صریحاً عرض میکنم که از بدو ورود وزارت فرهنگ و با مذاکراتی که با جناب آقای نخست وزیر و هیئت دولت شد همه موافق بودند و دستور اجرای آن را دادند دو چیز را شمار اولیه خودمان قرار دادیم برای اینکه فرهنگ مورد علاقه عموم طبقات است و از تمام طبقات فرزندان که در حقیقت فرزندان خود ما هستند در مؤسسات فرهنگی هستند بنابر این در درجه اول شمار ما اینست که فرهنگ خارج از سیاست خارج از تبلیغات سیاسی است و از افراد فرهنگی خواهیم برخوایم خواهیم شاگرد خواه رئیس اداره حق هیچگونه تبلیغات سیاسی در مدارس ندارند (احسن) فرهنگ مافوق سیاست است و بایستی وظیفه اصلی خودشان را آقایان فرهنگها که تعلیم و تربیت ابناء وطن است تعقیب بکنند و وقت خودشان را مشغول اینکار بکنند از طرف دیگر فرهنگی های ما موظفند که شاگرد را علاوه از نظر تعلیم از حیث تربیت نیز تحت مراقبت قرار بدهند و سعی کنند که این بچهها با اخلاق و با ایمان و با دین بار بیایند و تربیت بشوند این وظیفه اصلی فرهنگها است و همین جهت طبق قانون اساسی اشخاصی را که قانون اساسی از نظر دین و دیانت نشناخته است بر طبق تقاضای مردم و تصویب هیئت دولت ما از کار آموزگاری و دبیری برکنار کردیم و با این ترتیب من تصور میکنم نظری را که آقایان در نظر دارند امیدوارم که کاملاً بوقوع اجرا گذاشته شود و البته در اجرای این موارد مشکلاتی هست که امیدوارم با توجه و با پیشرفت و بایک قدری پشتکار این مشکلات از بین برود .

امامی اهری - احطار قانونی دارم
رئیس - مطابق چه ماده ای ؟

امامی اهری - مطابق اصل ۴۶ قانون اساسی اینجا قید میکنند اموری که در سنای باز از طرف هیئت وزراء عنوان شده اول باید در مجلس سنای مطرح شود با در نظر گرفتن اینکه مجلس شورای ملی کار های زیادی دارد و مخصوصاً وظیفه خصوصی مجلس مبارت از رسیدگی به امر بودجه است که کار های مالی است و با در نظر گرفتن اینکه مجلس سنا کارش کمتر است و يك فلسفه ای هم این موضوع دارد که قانون اساسی معین کرده که اگر موضوعی از طرف مجلس سنا یا از طرف هیئت وزراء مطرح شد بدو آنجا رسیدگی بشود بنابر این بنده پیشنهاد میکنم و عقیده دارم که دولت اول لولایتش را به مجلس سنا تقدیم کند که قانون اساسی هم عمل شده باشد

رئیس - اولاً احطار مطابق آئین نامه است در آئین نامه نوشته شده است که اگر از آئین نامه تخلفی بشود نقانون اساسی (امامی اهری - قانون اساسی مقدمتر است) قانون اساسی یکی اش همین آئینهای ایالتی و ولایتی است که آقایان مخالفند (محمد علی مسعودی - همه مخالف نیستند) چرا اغلب مخالفند وقتی میکنند داد و فریاد بلند میشود این آئین نامه کدست بنده است ممکن است قرائت شود صراحت دارد که هر وقت يك نماینده ای دیدار آئین نامه تخلف شده میتواند تذکر بدهد و در قسمت اساسی قانون اساسی هم دولت مکلف است از اینجندانی که مجلس شورای ملی بدهد (صحیح است)

کشاورز صدر - آقا جواب احطار را اجازه

بفرمائید دو کلمه بنده عرض کنم
رئیس - بشما مربوط نیست
کشاورز صدر - آقا چطور به بنده مربوط نیست شما و ما مثل هم هستیم شما آنجا نشسته اید و من اینجا

رئیس - شما يك اخطار ديگر بکنيد وصعبت بفرمائيد الان سه ربع از وقت گذشته برای يك رأی گرفته ۲۰ دقیقه باید آدم بفرستیم آقایان بیایند. ماده ۷۶ قرائت میشود

(ماده ۷۶ بشرح زیر قرائت شد)

هر يك از نمایندگان در صورتیکه تخلف در اجرای آئین نامه مجلس مشاهده نماید حق دارد مورد تغلف را با استناد ب ماده مربوطه در همان جلسه بوجه اختصار وبدون خروج از موضوع اخطار کند و در صورتیکه از موضوع خارج شود مورد اخطار واقع میشود در صورت ادامه بیانات خارج از موضوع حق نطق او در آن جلسه سلب خواهد شد.

دکتر بقائی - اخطار قانونی هم قطعاً يك ماده دارد.

امامی اهری - مطابق قانون اساسی هم می تواند اخطار بکنند.

رئیس - این سابقه ندارد که مطابق قانون اساسی اخطار بکنند روزی صد جایش را نقض میکنند انجمنهای ایالتی و ولایتی حق اولیه مردم است باید داد دستشان آقایان نیک گذارند اجرا بشود

کشاورز صدر - می میگوند سنا سنا عصر آتم که سنا ندارد

مکی - جناب آقای رئیس اگر عده نیست ما برویم کمیسیون نفت را تشکیل بدهیم

آزاد - سؤالات کجاست جلسه را امروز برای سؤالات تشکیل داده اید این چیزها که مطرح شد سؤالات نبود

عامری - اینجا اشتباهی شده منظور قانون اساسی هم این نیست.

رئیس - معلوم شد آقایان نمی آیند آقایانیکه نمی آیند امروز مشغول جریبه اند باید چند تا رأی گرفته شود و فوریت مطرح است رأی میخواهد (یکی از نمایندگان کان - سؤالات را مطرح کنيد)

محمدعلی مسعودی - آقا ۲۰ روز است دولت می آید مردم ما وظیفه ما را انجام ندادند دولت را ما معطل کرده ایم مجلس کار دولت را معطل کرده است باید ما بیاییم و بنشینیم این لوايح دولت را رأی بدهیم حاذقی - امروز که مسئله تصفيه نبود

کشاورز صدر - صورت بنویسید و جریبه بکنید.

محمدعلی مسعودی - مجلس کار دولت را معطل کرده آنوقت هم میگوئیم نکرده پنج دقیقه نمیخواهیم بنشینیم سر جایمان آنوقت هم می بدولت اعتراض میکنند

مکی - طرفدارهای خود دولت نمی آیند
محمدعلی مسعودی - البته شما که نشسته اید بشما کسی اعتراض نمیکند

۸ - سؤال آقای صفائی از آقای وزیر دارائی راجع به وام از بانک صادرات و واردات و جواب آن
رئیس - آقای صفائی سؤالی دارید بفرمائید

محمدعلی مسعودی - آقا بنده سؤالی از آقای وزیر فرهنگ کرده بودم فرمودید سؤال بنده مقدم است
رئیس - آندفمه تشریف نداشتید
محمدعلی مسعودی - آقای وزیر فرهنگ تشریف نداشتند بنده بودم

رئیس - بسیار خوب بده از ایشان بفرمائید
شوشتری - آن دو سؤال بنده از تمام سؤالات مقدمتر بود

رئیس - ممکن است خیلی مهم باشد ولی يك صورتی است اینجا و بقید تاریخ تنظیم شده مطابق این صورت سؤال می شود

صفائی - موضوع سؤال بنده در اطراف وام (مکی - سؤال شرعاً حرام است) از بانک بین المللی یا بانک صادرات و واردات آمریکا و طرز خرید ماشین آلات کشاورزی است اولاً بنده از نمایندگان معترم روزنامه اطلاعات و کیهان خواهم میکنم که چون موضوع یکصدری بنظر بنده مهم است توجه فرمایند تا آنجائی که برایشان ممکن است عریاض بنده را مرقوم بدارند زیرا آنچه که گفته میشود فعلاً از روی این دو روزنامه است که مردم میخوانند و میدانند (صفوی - همه روزنامه ها را میخوانند) البته که روزنامه کوشش را هم همه میخوانند این طبیعی است چون روزنامه رسمی کشور را کسی نمیخواند مثل اینکه معرمانه چاپ میشود و ضمناً از جناب آقای وزیر دارائی قبل از خواندن سؤال خواهش دارم توجه داشته باشند، قوانین همیشه برای حفظ منافع کشور وضع می شود (صحیح است) قانونی که نتوانست منافع کشور را حفظ بکند قانونیت نخواهد داشت (صحیح است)

آئین نامه و نظامنامه و تصویبنامه و همه اینها برای حفظ حقوق ملت و مملکت است اگر ملاحظه شد که در گذشته قانونی بتصویب رسیده که حقوق و منافع مملکت را کاملاً حفظ نمیکند مسلماً قانونیت نخواهد داشت (و حاذقی - باید نفو شود قانونیت دارد) البته مقصود بنده هم همین است بنده قبلاً سؤالی را میخوانم و بعد توضیحانی که در این باره دارم عرض می کنم ریاست معترم مجلس شورای ملی مقرر فرمایند جناب آقای وزیر دارائی برای جواب پرسش زیر در مجلس شورای ملی حضور یابند از مذاکراتی که در جلسات مختلف مجلس شورای ملی بعمل آمده چنین استنباط می گردد که دولت در نظر دارد در ازای وامی که از بانک صادرات و واردات دریافت میدارد ماشین های کشاورزی از کارخانجات آمریکا بخریداری نماید در صورتی که ماده ۳۹ قانون محاسبات عمومی بصوبه اسفند ماه ۱۳۱۲ مقرر میدارد قرار دادها و معاملات دولتی اعم از خرید یا فروش یا اجرت عمارت مختل کرده آنوقت هم میگوئیم نکرده پنج دقیقه نمیخواهیم بنشینیم سر جایمان آنوقت هم می بدولت اعتراض میکنند

محمدعلی مسعودی - آقا ۲۰ روز است دولت می آید مردم ما وظیفه ما را انجام ندادند دولت را ما معطل کرده ایم مجلس کار دولت را معطل کرده است باید ما بیاییم و بنشینیم این لوايح دولت را رأی بدهیم حاذقی - امروز که مسئله تصفيه نبود

کشاورز صدر - صورت بنویسید و جریبه بکنید.

محمدعلی مسعودی - مجلس کار دولت را معطل کرده آنوقت هم میگوئیم نکرده پنج دقیقه نمیخواهیم بنشینیم سر جایمان آنوقت هم می بدولت اعتراض میکنند

مکی - طرفدارهای خود دولت نمی آیند
محمدعلی مسعودی - البته شما که نشسته اید بشما کسی اعتراض نمیکند

میشاید در هر حال از کجا میتوان اطمینان پیدا نمود که کمیانی های آمریکائی نرخ عادلانه ماشین های مورد نیاز را بما خواهند فروخت بخصوص که این نوع کالاها قیمت ثابت بین المللی ندارند قبل از آنکه يك توضیح مختصری در اطراف این قسمت عرض کنم اصولاً باید عرض کنم که وام مطلقاً مطابق اصل ۲۵ قانون اساسی بدون تصویب مجلس شورای ملی ممکن نیست (صحیح است) اصل ۲۵ قانون اساسی مقرر میدارد استقراض (یکی از نمایندگان - در قانون برنامه هست) بان قانون هم میسریم استقراض دولتی بهر عنوان که باشد خواه از داخله خواه از خارجه با اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی خواهد شد اولاً هیچ قانونی نمیتواند مخالف قانون اساسی وضع شود و مورد استفاده واقع گردد (صحیح است) و اگر فرضاً قانونی داشته باشیم که این توهم درش برود آن قانون قابل عمل نیست نه قانون اساسی علاوه در قانونیکه برای اختیارات سازمان برنامه گذشته است ماده اینکه دال بر این باشد که دولت بتواند از دولت خارجی بدون تصویب مجلس فرض بکند وجود ندارد (صحیح است) فقط ماده ۶ هست که تصریح میکند باید قرض با تصویب باشد که بنده عیناً میخوانم و ملاحظه بفرمائید ماده ۶ از قانون سازمان برنامه می نویسد: برای تکمیل وجوهی که بجهت اجرای برنامه ضرورت دارد دولت مجاز است در صورتی که در اول هر سال نتواند آن مبالغ را از وجوهی که در اختیار خود خواهد داشت تأمین نماید بدین طرز تأمین کند اولاً تا میزان چهار هزار ریال در صد میلیون ریال در مدت هفت سال با بهره ۲ درصد از بانک ملی ایران استقراض نماید پس در این قسمت اجازه تصریح با استقراض داده است و متوجه بوده اند که قانون اساسی بایستی رعایت شود و اجازه داده شد به سازمان.

ثانیاً با بانک بین المللی توسعه و ترمیم داخل مذاکره شود بنظور اینکه برای انجام عملیاتی که مستقیماً مولد درآمد باشد حداکثر ۲۵۰ میلیون دلار با قسط و شرائطی که مورد موافقت طرفین باشد دریافت دارد لکن قطعی هر قراردادیکه در این باب تنظیم میشود موکول بتصویب مجلس شورای ملی خواهد بود (صحیح است) پس این قانون اجازه مذاکره را داده است نه اجازه استقراض (حائری زاده - آن هم با بانک بخصوص نه با هر بانک) آتم با بانک بین المللی توسعه و ترمیم نه بانک صادرات و واردات چون بانک صادرات و واردات يك خصوصیتی دارد حكه حسابش با بانک بین المللی فرق میکند (صحیح است) بانک بین المللی با دولت خاصی طرف نیست (صحیح است) توهم تحت تأثیر سیاسی واقع شدن کمتر می رود برخلاف بانک صادرات و واردات که آن اختصاص با آمریکا دارد و حسابهایش فرق دارد با بانک بین المللی پس بنا بر این در قانون سازمان برنامه هم بدولت اختیار مطلق داده نشده است که قرض کند فرض هم اگر داده میشد اگر يك جمله مهمی هم میبود نمیتوانست این جمله مهم و این قانونیکه روشن نیست معارضه با قانون اساسی بکند (صحیح است) و فرضاً تا این تاریخ دولت متوجه این موضوع نبوده و ابدالیکه انجام شده است ما با حسن نیت تلقی میکنیم از این تاریخ که توجه پیدا کردید

که قانون اساسی منع میکند هر قرضه خارجی را بنظر بنده دنبال آنرا گرفتن بدون کسب نظر کردن از مجلس صحیح نیست بنا بر این بعقیده بنده اقدام در این قسمت بدون اجازه مجلس شورای ملی مخالف اصل قانون اساسی است و صحیح نیست فرض کنیم که این قرض ممکن بشود سؤال بنده پیش میآید و آن اینکه این امر مناقصه لازم دارد قانون محاسبات عمومی بملی که بر همه مأمولوم است شرط کرده است که هر گونه خریدی بایستی با مناقصه باشد و این قانون برای اینست که کسی شهبه نکند که ممانعه ای بضرر دولت واقع شده است ماده ۳۹ را که بعرض آقایان رساندم تصریح دارد باینکه بایستی کلیه خریدها با مناقصه بعمل بیاید در موضوع خرید ماشین آلات بعقیده بنده بایستی علاوه بر اینکه رعایت این قانون بشود و ماده ۱۰ قانون برنامه منافاتی با این ندارد که عرض کردم اگر هم منافات داشته باشد آقایان و دولت باید رعایت مصالح کشور را بکنند اصولاً صحیح نمیدانم بنده ۲۵۰ میلیون دلار ماشین آلات کشاورزی برای ایران بدون سنجش خرید بنده بود برای چه ؟ برای اینکه اولاً مناطق ایران مختلف است در هر منطقه ای يك نوع ماشین کشاورزی لازم است مسلماً نقطه مازندران ماشین آلاتی که احتیاج دارد با مناطق کوهستانی تفاوت دارد و بنده نمیدانم وزارت کشاورزی این دقت را کرده که این ماشین آلانی که میخواهد در حدود ۱۸ میلیون یا ۲۵ میلیون بخرد چه نوع ماشین میخواهد این ماشینها بدر کجا می خورد این معاسیه چطور انجام شده است کدام متخصصین رسیدگی کرده اند که ما چه نوع ماشین احتیاج داریم ممکن است یکمتر به هزار یا دوهزار تراکتور وارد بشود در ایران که اصلاً انبار نگهداریش را نخواهیم داشت (اردلان - همان گاو آهن کافی است) و در تانی ماشین آلات راننده لازم دارد بنده الان اطلاع دارم در مازندران برای بودن راننده تراکتور در صورتیکه در مازندران سه تا یاده تا تراکتور بیشتر نیست معطل هستند علاوه در مملکت کارخانه تعمیر نداریم يك تراکتور که خراب بشود نه وسایل تعمیرش در دست ما هست نه راننده نه رعایت این شده که این ماشین آلات متناسب با زمان و مکان باشد بنابراین چرا مدل خوش بکنیم که می خواهیم ۱۸ میلیون دلار ماشین آلات از آمریکا بخریم برای اینکه تغییر در وضع کشاورزییمان بهمین نتیجه این می شود که يك مشت ماشین آلات وارد مملکت می شود و گاوهای هم که داریم شاید بتوانیم صادرات و برای تهیه از صادراتی از مملکت خارج بکنند میباید زراعت بدون عوامل از اینجهت بنده تقاضا دارم که جناب آقای وزیر دارائی اینجناب آقای وزیر کشاورزی هر کدام که مصلحت بدانند سه قسمت را برای ما روشن بکنند اولاً این وام چرا چگونه تطبیق با اصل ۲۵ قانون اساسی فرمودند و چگونه ممکن است با بودن اصل ۲۵ اقدام بقریش بشود در تالی این را از لحاظ مزایده و مناقصه چگونه رعایت کرده اند فراموش کردم ماده ۱۰ را بخوانم که این است جناب آقای فرموده بود این ماده را بخوانند و بنده عقب افتاده بودم بنده میگویند اجرای

برنامه از لحاظ امور مالی و محاسباتی و معاملات ارزی و طرز عقد قراردادها تابع آئین نامه ها و مقررات خاص خواهد بود که این آئین نامه را بایستی هیئت دولت تصویب کند اولاً این ماده از قانون ابهام دارد این زمان دار نیست این صحیح نیست که اصول نباید رعایت بشود یکی از اصول در معاملات مناقصه در خرید است این ماده ۱۰ مهم است و نظر بنده موضوع ماده ۳۹ قانون محاسبات عمومی را ازین نمی برد و بر فرض اینکه ابهام داشته باشد این ابهام بنظر بنده نباید بتفصیح دولت و بتفصیح سازمان برنامه تفسیر شود که بتوانند ۲۵ میلیون دلار ماشین آلات بخرند بدون مناقصه آتم از يك کمیانی هائی که حتماً بانک صادرات می گوید از اینها بخرید و هر مبلغی که آن کمیانی ها تعیین کرده باشند ما الزام داشته باشیم بخریم اولاً بایستی وام را تطبیق بکنند با قانون اساسی دوم خرید باید از راه مناقصه بشود و ماده ۱۰ سازمان برنامه مجوز برای خرید بدون مناقصه نیست و ثالثاً ما اصلاً نمی فهمیم که ۲۵ میلیون دلار ماشین آلات کشاورزی احتیاج داریم و این را میخواهیم؟ تا زمان که ما میخواهیم می توانیم از استفاده کنیم تعمیرگاه و راننده و وسایل داریم اینها يك معالیه است که بایستی دولت توجه کند و ما را در مقابل يك امر انجام شده نگذارد و يك مشت آهن آلات را تعویض بشما بدهند و در عرض ملت ایران ۲۵ میلیون دلار بدهکار باشد که بایستی جان بکنند و این پول را با آقایان کمیانی های امریکائی بپردازد این را نه دولت باید موافق باشد و نه مجلس شورای ملی میتواند موافقت کند. این مطالب بنده بود و اگر بیاناتی فرمودند که توضیحی لازم داشت دنباله آنرا عرض میکنم

رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - عرض کنم که بیاناتی که جناب آقای صفائی فرمودند مشتعل بردو قسمت بود و آنطوریکه خودشان در اینجا توضیح و تشریح کردند بنده خوشوقت هستم که ایشان بقدر کفایت در مورد قانونی وارد هستند و همیشه با اصلاح مصدوره مطلوب میفرمایند قبل از اینکه بنده جوابی بدهم استناد بقانونی بکنم ایشان خودشان این قانون را میخوانند و قرائت میفرمایند و ضمناً باید خودشان از بنده يك مختصر امتنانی داشته باشند برای اینکه وقتی این سؤالا را بنده ابلاغ فرمودند و از طرف جناب آقای رئیس معترم مجلس بنده ابلاغ شد روز بعد در راهرو مجلس ایشان عرض کردم سؤالا را اصلاح بفرمایند چون در سؤالا نشان نوشته بودند بانک بین المللی و بانک بین المللی صحبتش نیست بانک صادرات است (صفائی - صحیح است تماماً صحیح است) گویا طرفین نسبت بهم دیگر مختصر امتنانی داریم (صفائی - بنده که از ادب دارم) (دکتر بقائی - ایشان هم از ادب دارند بشما) از طرف دیگر بنده خیلی خوشوقت هستم که ایشان متن سؤال را اینجا قرائت فرمودند چون نمیدانستم که این سؤال امروز مطرح میشود و خیلی تشکر میکنم که سؤالا را اینجا قرائت فرمودند امروز بایستی سؤال مطرح شود ولی خوب حالا جواب عرض میکنم در ضمن بیاناتشان فرمودند که قانونی که نتواند منافع مملکت را حفظ کند قانونیت ندارد و اما این قسمت را چهارم عرض کنم که در این حق ندارد بگوید بنظر من این قانون منافع کشاورزی را

نمیکند و بنا بر این قانونیت ندارد اگر دولتی پیدا بشود که چنین حرفی را بزند تصور میکنم که یکی از مواز فطریه ای که مورد استیضاح واقع بشود این مورد خاص است (دکتر بقائی - صحیح است و بهمین جهت هم بیخود قانون تصفیه را آورده اند) دولت نمی تواند این حرف را بزند که فلان قانون قانونیت دارد یا ندارد قانونی که سابقاً با امروز مطابق مقررات از مجلس میگذرد برای دولت قانونیت دارد اگر آقای عبدالصاحب صفائی می خواهند این حق را در باره دولت قائل بشوند این لطف منتهای درجه زیادی است که درباره دولت میخواهید بکنید ولی دولت از این لطف استفاده نخواهد کرد این را خواستم بطور مقدمه عرض کنم و بعد هم فرمودند که بعضی قوانین اگر باهم يك تضاد و تباینی داشته باشد آن قوانین را باید صلاح مملکت تفسیر کرد و این دلیل این نیست که اگر قانونی بنظر ایشان مهم میرسد واقعاً مهم است ممکن است يك قانونی بنظر جناب آقای صفائی مهم هم برسد ولی بنظر بنده و امثال بنده خیلی صریح و روشن باشد این را بنده خارج از موضوع عرض میکنم برای اینکه مقدماتی است که منتهی باصل جواب میشود عرض کنم يك قسمی که فرمودند آن این بود که دولت اگر تاکنون نکرده است توجه داشته باشد که در آتیه نکند و تائباً فرمودند بنده اینطور استنباط کردم از جراید که دولت این کار را میخواهد بکند خواستم جناب آقای عبدالصاحب صفائی عرض کنم قصاص قبل از جنایات بعقیده بنده در هیچ جای دنیا وجود ندارد دولت نه قرضهای کرده است و نه ورقه و قرارنامه ای را امضا کرده است تا مورد این قبیل سؤالات واقع بشود البته من حیث تذکراتی که میدهند برای دولت باعث منتهای وجد و شغف است که تذکرات جناب آقایان نمایندگان معترم را استماع بکنند ولی تا این تاریخ نه قرضهای گرفته شده است و نه وامی گرفته شده است و نه امضائی شده است خواستم برای استحضار خاطر آقایان عرض کنم که این مسئله چیز تازه ای نیست سالهاست شاید در حدود چهار سال پنجسال باشد که این موضوع مورد بحث و طرح و رسیدگی است که ما برای اینکه بتوانیم وضع اقتصادی و اجتماعی کشورمان را بيك صورت مطلوبی در بیاوریم بایستی يك اقداماتی هم بکنیم یکی از آن اقدامات آتم مطابق تصویب همین مجلس شورای ملی که دولت مطیع نظر ریاست و اوامر است قانون برنامه بود و خاطر آقایان معترم کاملاً مستحضرات که برای اجرای برنامه عرض کنم عمل هائی پیش بینی شده بود دولت يك کرد و در ضمن يك ماده واحده خبر کمیسیون پیشه و هنر را تصویب کرد و بدولت داد دولت هم اجرا کرد حالا این خوب است یا با صحیح است یا غلط است مسئله ای است که تشخیصش با دولت نیست اگر دولت اصلاحاتی را در آن لازم دانست لوايحي می آورد اما دولت میتواند بگوید که من این قوانین را کانام بکن شیعاً مذکور تلقی میکنم در این لایحه برای اجرای برنامه موازید پیش بینی شده است یکی از آن موازید در آمد های داخلی است یعنی عوایدی که از امتیازهای نفت و این ترتیبات بدولت داده میشود یکی هم موازید که در همین ماده ۶ که جناب آقای عبدالصاحب صفائی قرائت کردند پیش بینی شده است

کدولت مجاز است برای تأمین وجوهی که جهت اجرای برنامه ضرورت دارد در صورتیکه در اول هر سال نتواند آن مبالغ را از وجوهی که در اختیار خود خواهد داشت تأمین نماید یکی از بانک ملی فلان مبلغ قرض میکند و یکی هم از بانک بین‌المللی توسعه و ترمیم استقراض کند البته مجوز یک چنین قرضه هائی اگر در اینجا هم ذکر شده باشد باید به تصویب مجلس شورای ملی برسد (صحیح است) که در اینجا نوشته است قراردادی که در این باب تنظیم میشود موکول بتصویب مجلس شورای ملی بود اما جناب آقای عبدالصاحب صفائی که خیلی در قوانین و مقررات قضائیه تسلط دارند یکی از مواد قانون را قرائت فرمودند شق اول و دوم را قرائت فرمودند ولی شق سوم را توجه فرمودند البته تعدی بوده است مینویسد دولت مجاز است این کار را بکنند این صدر ماده است و حقوقش را هم ذیلش مینویسد از مؤسسات داخلی غیر دولتی یا مؤسسات تجارته خارجی بمنظور تکمیل وسایل مالی این برنامه تحصیل اعتبار نماید (صفائی- تحصیل اعتبار نهوام) اجازه بفرمائید بنده فرمایشات جناب عالی را شنیدم و حالا جواب عرض میکنم آقا هم استماع بفرمائید بعد تریبون در اختیارتان است همانطوریکه عرض کردم الی یومنا هذا تا این دقیقه وساعتی که بنده در پشت این تریبون ایستاده‌ام نه قرضه‌ای گرفته شده است نه اعتباری گرفته شده است نه وامی گرفته شده است نه بهیچوجه در لوجوه عملی بر خلاف قوانین شده است شق ثالث بدولت اجازه داده است اعتبار بگیرد مجلس شورای ملی این اجازه را بدولت داده است این اجازه مادامی که این قانون لغو نشده است محفوظ است اما اینهم که فرمودند اگر روی این قانون تضاد با قانون اساسی داشته باشد دولت نباید اجرا کند دولت چنین حقی را ندارد دولت نمیتواند بگوید که یک قانونی برخلاف قانون اساسی است و من اجرا نمیکنم در هیچیک از کشورهای دنیا باستانهای امریکا چنین حقی بدولت داده نشده است امریکامراحل خاصی دارد باید پروتدیبویان عالیشان مراجعه کنند مشخص اینکه برخلاف قانون است یا نیست دولت نیست اینکه راجع باصل قرضه خواستم برای استحضار آقایان عرض کنم همین هم که بر روزرتنه است برای اینکه مجلس معترم شورای ملی بداند فقط مأمور مذاکره است میورد مذاکره می‌کند و نتیجه را هم بدولت اطلاع میدهد (شرفائی- دست خالی هم بر خواهد گشت) دولت هم بر خلاف قوانین هیچوقت رفتار نمیکند قضاوت قبل از جنابانم فرمائید و یک توهمانی هم نکنید که اینجور خواهد شد آنجور خواهد شد استدعا میکنم که یک قدری قضایا را با نظر خوش بینی نگاه کنید با نظر اصلاح ببینید اینکه راجع بقسمت اول بیخشد بنده سینه ام درد میکند اما راجع بقسمت دوم راجع بقسمت ثلثه و مزایده البته دولت کاملاً از ماده ۳۹ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۱۳ استحضار دارد و بر خلاف آنهم تا اکنون عملی نکرده است و نخواهد کرد اما جناب عالی که جزء آنها و اصولیون هستید کاملاً میدانید که در یک موارد خاصی یک قوانین خاصه‌ای هم وجود دارد فلسفه ایجاد برنامه این بود که اگر بعضی از مقررات امکان است دست و پا را بگذرانیم بشویم

و الا الزامی نداشت مجلس شورای ملی چنین قانونی وضع بکند جناب عالی ماده ۱۰ این قانون را مطالعه فرمودید ولی ماده ۹ را مطالعه نفرمودید ماده ۹ قانون برنامه استقلال مالی داده است ملاحظه بفرمائید می نویسد سازمان برنامه دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی خواهد بود طرز کار و حدود وظایف آن بموجب اساسنامه‌ای خواهد بود که منظور خواهد شد در ماده ۱۰ هم که خودتان قرائت فرمودید با تمام صراحت می نویسد اجرای برنامه از لحاظ امور مالی و محاسباتی تابع آئین‌نامه‌ها و مقررات خاصی خواهد بود بایستی که شورای عالی سازمان برنامه یک طرح هائی تهیه بکند و به هیئت وزیران بدهد شورای عالی سازمان را هم که در همین مجلس شانزدهم انتخاب کردید و اگر معاملات هم بکنند طبق ماده ۱۰ است و اینهم که فرمودید ابهامی هست بنظر بنده و نظر دولت این ماده ابهامی ندارد وحد اطلاق صراحت را دارد اینهم که فرمودید که اگر تضاد و تناقضی باشد بایستی که آنکه به قسمت بیشتر تعقیب کرده شود اصلاح نفع و ضرری در اینجا نمی بینم مطابق اصول قوانینی که بعداً تصویب میشوند وارد بر قوانینی هستند که قبلاً وضع شده‌اند مجلس شورای ملی یک قانونی را تصویب کرده است اگر اصلاح نمیدانید چنین قانونی باشد البته اختیار قانون دست آقایان است البته طریقی میتواند پیشنها کنید مجلس تصویب کرد دولت فوراً اجابت خواهد کرد ولی قسمت سومی که در اینجا فرمودید که خواستم عرض کنم که فرمودید که ترا کنور میخوانند بیاورید آهن پاره میخواهید بیاورید مردم بلد نیستند برانته البته این تذکراتی که فرمودید بسیار بسیار جانب توجه است و مورد استفاده دولت قرار میگردد اما بطور خلاصه خواستم عرض کنم تصوری کنم که جناب آقای نخست وزیر هم در جلسات خصوصی بعض آقایان نمایندگان رساننده باشند و ملاحظه بفرمائید مذاکراتی که شده است یکی تعیین آن اجناسی است که بایست بخریم یکی تأسیس تعمیرگاه برای آنکه اگر اعیاناً اینها بشکند و جوری بشود درست شود یکی هم مراحل تربیتی و تعلیمی محققان از تعلیم و تربیت آنها با آلات و ادوات جدید هیچ کاری نمیشود کرد هیچ آدم عاقلی نمیباید اینها را بدون دست مردمی که اصلاً بلد نیستند اینها را در دولت کار کند در نظر دارد و ضمناً فرمودند که ما ترا کنور نمیخواهیم این اولین دفعه است که من اینها را میبینم به بخشید فرمودید که میخواهید کارهای ما را بردارید بعنوان تحصیل ارز صادر بفرمائید بنده تفهیم صادرات و تحصیل ارز و تناسیب با ترا کنور و بانک بین‌المللی چیست؟ (ناظرزاده- اینجور فرمودند) چرا؟ فرمودند که میخواهند کارهای ما را بردارند و ترا کنور صادر بکنند و بنده تفهیم صادرات ترا کنور و قرضه بانک بین‌المللی اعتبار از بانک صادرات و واردات چه ارتباطی دارد؟ (یکی از نمایندگان- اینها را فرمودند) چرا؟ اینها را فرمودند که ماشین آلات یک بخش آهن پاره‌ای میآورید و ترا کنورهای ما را بتواند ارز بخواهد بیرون ببرد و فلاح ما را مطلقاً از بین ببرد این عمل فرمایش شما نیست؟ عرض فرمودند که دولت اینطور بکنند تصدیق بفرمائید حصه بفرش نمیتوان حکمی صادر کرد و دولت بفرمودند که این کار را در نظر دولت و در نظر بنده از امور ملاحظاتی اطلاع داده و اینها تصدیق بفرمودیم

آقایان مسروق باشند کذب با گاو آهن معدوقیانوس و آن شیار دوسانته تری و آن طرزی که در ایران معمول است نمیتواند کشاورزی مایش برود (جمال امامی- گاو بازی هم خودش یک مسئله‌ای است) بله قربان یک مسئله‌ای است اگر لازمست که ماتراکتور داشته باشیم وسایل جدیدی داشته باشیم اینها را تو هم تعجب اینکه میاید و می‌شکنند و خراب میشود و میماند اگر این حرفها را بزیم اصلاً اگر این حرفها را بکنیم جلوتر نمی‌رویم ما داریم میگیریم دنیا دیگر دنیائی نیست که نا این توهانات بتوانیم جلو تمدن و ترقی را بگیریم اگر ۲۵ سال ۳۰ سال پیش کسی راجع به اتوموبیل این حرفها را میزد امروز میبایستی با شتر و گاو مسافرت کنیم همینطور راجع به ریک از ادوات و آلات صنعتی پس بطور خلاصه خواستم عرض کنم دولت برخلاف قانون و مقررات اقدامی نکرده است اولاً هنوز هم نه قرضه‌ای و نه وامی و نه اعتباری گرفته نشده است برخلاف قانون هم دولت هیچگاه عمل نخواهد کرد مطابق قانون برنامه و سایر قوانین جاریه دولت عملیات خودش را خواهد کرد و هر آن مجلس معترم شورای ملی بخواهد دولت و تمام اعضایش در اختیار مجلس هستند و کابیه توضیحات لازم را با استحضار مجلس شورای ملی خواهند رسانید (صحیح است، احسن)

صفائی- بنده توضیحی دارم.

صفائی- بنده شنیده‌ام که جناب آقای غلام حسین فروهر اهل شوشی و مزاح هستند ولی گمان نمی‌کردم که با مجلس شورای ملی هم شوخی بکنند و پشت تریبون شوخی بکنند معلوم شد که جناب آقای غلامحسین فروهر اینکاره است و بنده هم هستم بهرحال حقایق را منعرف کردند و بطور شوخی دست اندازی کردند بهر تقدیر جناب آقای غلامحسین فروهر بدانید که اگر مجلس شورای ملی بداند که دولت خلاف کرده استبصاح میکند اگر شما قرض کرده بودید برخلاف قانون ما استبصاح کرده بودیم ولی سؤال در موردی است که شبهه بشود و احتمال برود که دولت در راه انحراف است با سؤال متوجهش میکنند که منحرف نشود والا بنده عرض نکردم که شما قرض کرده‌اید و اگر قرض کرده بودید استبصاح میشدید بدون تردید پس سؤال برای این نبود که قرض واقع شده است اما موضوع اینکه قوانین مورد احترام است و ناموقی که منافی نشود نمی‌شود آنرا عمل نکرد این کاملاً صحیح است بنده این صحبت را در روزنامه یادجلسه خصوصی نکرده‌ام که آقا این بیان را بفرمائید بنده در مجلس شورای ملی بهیچ دولت عرض میکنم که اگر متوجه شد یک قانونی منافع ملت ایران را تأمین نمیکند دولت موظف است قانونی برای حفظ منافع و نفع آن قانون بفرستد بیاورد والا بنده صحبت این را نمی‌کردم که جناب عالی یاد دولت یا هر فردی قوانین را اگر تشخیص دادند بپیل خودشان اجرا نباید که بنده هیچکس این حرفها را نزنم ولی جناب عالی یا دولت وقتی می‌بیند که قانونی نفع ملت نیست می بایستی نقش این قانون را بپوشاند چنانچه همیشه کار دولت اینست قوانینی برای نفع قوانین یا برای تأمین منافع میآورند و تقدیم میکنند این منافع هم برای این قشر است (جمال امامی- که دیگر نمی‌تواند عمل کند) پس این شکر است تمام که دولت عمل کند و به بنده اگر این حرفها را

قوانین می‌بیند این ابهام را بوسیله قانون رفع کند و اینکه فرمودید که قانون قانونیت دارد دولت باید اجرا بکند این آقا صحیح است ولی قانونی که منافع ملت ایران را تأمین کند لیج که نباید کرد چون یک قانونی نوشته شده این قانون ولو بتنافع ملت ایران نباشد چون قانون است این را باید اجرا بکنیم خیر اینطور نیست جناب آقای غلامحسین فروهر بلکه وقتی که دیدید یک قانونی منافع ما را تأمین نمیکند موظف هستید آن قانون را باصلاح در اصلاح آن قانون قانونی تنظیم کنید و تقدیم مجلس شورای ملی کنید بنده هم عرض همین بود عرضم این نبود که بنده و جناب عالی میتوانیم قوانین را بپیل خودمان تغییر بدهیم و تفسیرش بکنیم و اما موضوع ماده ۱۰ که فرمودید بدولت اجازه داده شده که سازمان خارج از امور محاسباتی عمل بکند عرض کردم امور محاسباتی معلوم نیست حتی این باشد که سازمان برنامه و دفتر نداشته باشد جناب آقای فروهر ممکنست که برای سازمان برنامه نه دفتر، نه صندوق و نه حساب تهیه کنند و دلیشان هم این باشد که سازمان برنامه مستثنی است از امور محاسباتی و چنانکه هم امروز وضعیت اینطور است معلوم میشود این سازمان از جناب آقای فروهر الهام گرفته که نه دفتر حساب دارد و نه وضعیت دارد، نه پرونده های مشخص اعمال دارد. آقا اینکه نوشته است برنامه معاف از مقررات مالی و محاسباتی است نه تا آن اندازه که هیچ حساب و کتابی برای خودش قائل نشود، نه اینکه تمام قوانین مملکت را زیر پا بگذارد بگوید من معاف از محاسبات هستم (مکی- اگر حساب قائل شوند بیست میلیون را چهارم تلف کنند؟) من عرض کردم این ابهام دارد حالا که ابهام دارد دولتی که حسن نیت دارد دولتی که میخواهد کار بفرم بکند نباید از این ابهام استفاده بکند و بر ضرر مردم عمل بکند باید بیاید این ابهام را بوسائل قانونی مرتفع بکند نه اینکه بگوید چون حتماً یک ماده خشکی در اینجا هست من موظفم این ماده خشک را اجرا کنم، نه خیر قربان دولت برای اینکار نیست دولت را برای حفظ منافع می آورند نه برای اجرای مقررات و قوانین خشک اینطور نیست پس بنده جداً تقاضا میکنم که برایش من توجه شود و هر ایضم هم سر قاپرای تذکر بود که دولت متوجه باشد میخواستم بگویم که دولت خلاف کرده و یا جناب آقای فروهر خلاف میکنند، نه خیر ایشان اهل خلاف نیستند مسلماً بقوانین احترام میکنند و مسلماً هم بمجلس شورای ملی احترام میکنند و فقط خواستند با خود بنده شوخی بکنند بنده دیگر حرفی ندارم.

رئیس- آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی- عرض کنم که بنده به هیچوجه تقاضا نمی‌کنم که با کسی شوخی بکنم (احسن) من چنین حق را برای خودم اصلاً قائل نیستم جناب آقای عبدالصاحب صفائی را که می‌بینم یک قدری برافروخته شده‌اند بنده خدمت ایشان حد اعلای ارادت

رأدارم و مکرر هم خدمتشان عرض کرده‌ام و خودشان هم مسبق هستند بنده چه وقت گفتم که برنامه باید نه حساب داشته باشد و نه کتاب؟ از برنامه هم بنده نمی‌خواهم در اینجا دفاع کنم نه تکذیب. اگر روزی صحبت برنامه اینجا مطرح شد البته آقایان نمایندگان معترم فرمایشاتی بفرمائید و دولت هم جواب عرض خواهد کرد بنده عرض نکردم که باید نه حساب داشته باشد نه کتاب هیچوقت چنین صحبتی را نکردم گفتم استقلال مالی دارد و قوانین محاسباتی‌اش را بایستی بطرز خاصی تنظیم بکند حتی در آنجا در مواردی مینویسد که با تصویب هیات نظارت هیئت نظارت راهم خود مجلس شورای ملی انتخاب کرده است همین مجلس انتخاب کرده است حتی مجلس قبلی هم انتخاب نکرده است. اینها یک قوانینی است دولت هم فروت دید که این قوانین بدست می‌آورد اصلاحش را میخواهد که اینها که قانون اساسی بمجلس شورای ملی هم اجازه داده است برای اینکه اگر یک وقتی دولت تقاضا یک قوانینی را بیاورد اصلاح بکند خودش حق دارد که در مجلس شورای ملی طرح قانونی پیشنهاد بکند خوب اگر آقا واقعاً نظراتان اینست که بعضی از قوانین بدست لطفاً قوانینی تهیه بفرمائید و با مضای عده لازم برسانید و تقدیم بکنید وقتی تصویب شده اطاعت میکنم اما بنده خواستم عرض کنم اینطوری که فرمودید اینطور تصور میشد که دولت واقعاً دارد تمام قوانین را زیر پا بگذارد اینطور نیست دولت چنین کاری را مرتکب نشده است و مجلس شورای ملی از جریان تمام امور مستحضر خواهد شد و بازم بنده تکرار میکنم با ارادت که جناب آقای عبدالصاحب صفائی داشتند و با احترامی کوظیفه قانونی منست که باین مکان مقدس داشته باشم هیچوقت در صدر این نبوده‌ام که بتمام مقدس مجلس شورای ملی حتی باشوخی چون مقام من کوچکتر از آنست که بخواهم باینجا اهانت کنم (احسن- صحیح است)

۹- سؤال آقای محمدعلی مسعودی از آقای وزیر فرهنگ راجع به میزان کمک سازمان برنامه به وزارت فرهنگ

رئیس- آقای محمدعلی مسعودی

محمدعلی مسعودی- بنده درست چهارماه پیش سؤالی از جناب آقای وزیر فرهنگ کرده بودم متأسفانه جلسات مجلس در این دو ماه اخیر طوری بود که اصلاً نتوانستیم کوچکترین کاری بکنیم همینطور هم که تذکر دادم حقیقه وضع مملکت را ما خودمان آمدیم اینجا باصراحت باید عرض کنم که مختل کردیم نه دولت و نه ما بکار میماند در این دو ماه اخیر ابتدا رسیدیم آقای وزیر فرهنگ و آقای وزیر دارائی و آقای وزیر کشاورزی چند روز است می‌آیند به مجلس و نمیتوانند لوازمی را که دارند تقدیم بکنند و میروند بنابراین همه امور دوی این جریان و این طرز کار عقب افتاده از جمله سؤالی که بنده کردم در تاریخ ۲۵/۴/۲۹ بود و تا بحال معطل مانده‌ام یعنی از موقعی

۱۰- تعیین موقع و دستور جلسه بعد- ختم جلسه

رئیس- اگر آقایان موافقت دو شبهه ما اختصاص داشته باشد برای سؤالات جلسه رافلاً ختم میکنیم جلسه آینده فردا صبح (مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی- رضا حکمت